

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση του παραθέματος (**ΚΕΙΜΕΝΟ Α**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- Οι νέες πολεμικές ανάγκες τον 7^ο και 6^ο αι. μ.Χ. αύξησαν τη σημασία της συμμετοχής στη μάχη των ιδιοκτητών γης που είχαν τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν τον οπλισμό τους πολεμώντας πεζή ως οπλίτες σε φάλαγγα.
- Η παράταξη σε φάλαγγα αύξανε σε σημασία σε βάρος των ευγενών που πολεμούσαν έφιπποι.
- Οι υπεείς χρησιμοποιούσαν πλέον τα άλογά τους ως μεταφορικά μέσα καθώς στη μάχη σε φάλαγγα ήταν ανίσχυρα μπροστά στα δόρατα και τις ασπίδες.

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση του παραθέματος (**ΚΕΙΜΕΝΟ Β**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «Μάλιστα το αρχαιότερο πολίτευμα... με την τωρινή ονομασία «πολιτείες».»

Ειδικότερα, οι μαθητές/-τριες αναμένεται να αναδείξουν την έννοια του οπλίτη-πολίτη, της ισότητας και της αύξησης του αριθμού των πολιτών που διεκδικούν πολιτική συμμετοχή εστιάζοντας στα εξής σημεία:

- «[...]κρίνεται σωστό να θεωρούνται πολίτες όσοι φέρουν οπλισμό.»
- «[...]αύξηση των πόλεων και της δύναμης των οπλιτών περισσότεροι μετείχαν στο πολίτευμα.»
- «[...]αποκαλούσαν δημοκρατίες τα πολιτεύματα με την τωρινή ονομασία «πολιτείες».»

Συνδυαστικά, από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Αρχαϊκή εποχή (750-480 π.Χ.), Τα πολιτεύματα] μπορούν να αξιοποιηθούν οι εξής αναφορές:

- «[...]οι νέες κοινωνικές ομάδες... διεκδίκησαν μέσα από συγκρούσεις μερίδιο στην εξουσία.[...]»
- «[...]καινούργιο στρατιωτικό σώμα.[...]»
- «[...]η φάλαγγα των οπλιτών οδήγησε στην ανάπτυξη της ιδέας της ισότητας ακόμη και ως προς την άσκηση της εξουσίας.[...]»

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να παρουσιάζει και να ερμηνεύει τις εξελίξεις στον στρατιωτικό τομέα σε σχέση με την ανάπτυξη της ιδέας της πολιτικής ισότητας.